ԳԻՆ 2,50

لبنان

LIPANAN
QUOTIDIEN ARMÉNIEN
Place des Canons
Rue d'Italie N°. 9
BEYROUTH
Directeur Responsable
M. ADJEMIAN

Պատասխանատու Տնօրէն
Մ. ԱՃԷՄԵԱՆ

Բաժնեգին	Տրկ.	Վեցմս
Տեղական	250	125 ն գ.
Սուրիա	300	150 »
Արտասահման	100	50 Ֆր
Ամերիկա	6	3 Տոլ.

ԼԻԲԱՆԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ
14
ՕԳՈՍՏՈՍ 1925

Հասցէ:
Redaction
"LIPANAN"
BEYROUTH
- SYRIE -

Չ'հրատարակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր

ԱՆԿԱԽ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազխատակիցները պատասխանատու են իրենց սեռրագրութեան

Բ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 125

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԵՇ. ՈՒՐ. ՕՐԵՐԸ:

ՄԻ ՔԱՆԻ ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԳԱՒՈՌԱԿԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆ ԱՌԹԻՒ

Սուրիահայ Լուսաւորչական Համայնքին կրօնական բարձրագոյն իշխանութիւնը հանդիսացող Կիլիկիոյ Կաթողիկոսարանը վերջին անգամ, երկար ձգձգումներէ յետոյ, ձեռնարկած էր թեմական կազմակերպութեան գործին, Պէյրութի և շրջակայից Լուսաւորչականներու համար Գաւառական Ժողովի մը ընտրութեան հրաւէրը տալով։

Ընտրութիւնը կատարուած էր Յուլիս 26ին, 25 տարեկանէն վեր եղող 1495 քուէարկուներու մասնակցութեամբ, հսկաձայն ալ ձանձրացուցիչ տնտրակ ներու։ Կը կարծուէր թէ այս կարգադրութեամբ կարելի պիտի ըլլար Լուսաւորչական հասարակութիւնը օժտել օրինաւոր մարմնով մը, որ թոն և ուղղութիւն տայ այդ հասարակութեան կրօնական—ազգային գործերուն։

Մինչեւ Յուլիս 31 ընտրական յանձնաժողովը զբաղեցաւ երկու քուէատուփերու մէջ ձգուած քուէթուղթերու ընթերցանութեամբ և արձանագրութեամբ, այդ օր, ժամը 9ին, վերջին անգամ քուէթուղթերը համրուեցան ու տեսնուեցաւ որ անոնց թիւը չէր համապատասխաներ արձանագրուածներու թիւին, 24 քուէթուղթի տարբերութիւն մը կար։

Այնուհետեւ, խօսքը կ'իյնար քննիչ յանձնաժողովի մը, որ երեւան հանէր այս դէպքերը։

Մինչեւ այսօր, դժբախտաբար, քննութիւն մը տեղի ունեցած ըլլալու մասին ոչ մէկ տեղեկութիւն ստացանք, որով, կը տարուինք կարծելու թէ գործը ձգուած է երեսի վրայ, ինչպէս կ'ըսէ ժողովրդական բայարութիւնը։

Այս դէպքը մեզի համար առիթ մը եղաւ որ հետաքրքրուինք ընտրութեանց կատարման եղանակով, ինչ որ կրցանք ճշտել մեր աշխատակիցներէն, միանգամայն մեր հետազօտութեամբ, տա է թէ այս առթիւ հակասահմանադրական շատ մեղանչումներ եղած են։

Ա. Ընտրելիներու եռանուն ցանկին մէջ առնուած են իրենց պատուական, բարեհամբաւ հայեր ըլլալը ապացուցանելու անկարող ազգայիններ, նոյնիսկ, կ'ըսուի թէ այդ ցանկին մէջ մտած են իրենց անձնական թուղթերու մէջ Կաթոլիկ կամ Բողոքական նշանակուած ազգայիններ։

Բ. Ընտրելիներու եռանուն ցանկը, որ շաբաթ մը առաջուընէ պէտք էր հասարակութեան առջեւ դրուած ըլլար. հրապարակ հանուած է վերջին ընտրութեան օրը։

Գ. Ընտրական յանձնաժողովը զբեթէ ամբողջովին իր անդամներուն անունները անցուցած է եռանուն ցանկին մէջ. ընտրական պայքարի մասնակցող կողմերու ցանկերուն մէջ ալ ընտրական յանձնաժողովի անդամներէն չատեր տեղ գրաւած են։ Եւ անոնք ընտրութեան օրը զբաղուած են իրենց համար քուէներ ապահովելու գործով։

Դ. Ընտրական յանձնաժողովը քուէատուփերու բացման և փակման ընթացքին հոգ չէ տարած քուէները համրելու, հակակշռելու գործին։

Ե. Քուէատուփերը միշտ միեւնոյն տեղէն վրայ չեն բացուած ու զոցուած. քէմփի քուէատուփը անգամ մը հոգեւոր հոյլի պաշտօնատան մէկ անկիւնը բացուած է, քուէթուղթերը յիսունական կապուած են, բան մը՝ որ՝ աննախընթաց է ազգային ընտրութեանց առթիւ։

Զ. Քուէատուփերը միշտ ժողովուրդի տեսողութենէն հեռու անկիւնը մը բացուած են, ու ժողովուրդին առիթ չէ տրուած հետեւելու քուէներու յիներցանութեան։ Նոյնիսկ. կ'ըսուի թէ, օր մը՝ երբ խումբ մը հետաքրքիրներ եկած են լսելու, ընտրական յանձնաժողովի անդամները մեկնած են, առանց քուէատուփը բանալու։

Է. Ընտրութեան հրաման տուող կրօնական իշխանութիւնը Ազգ. Խորհուրդին հետ չէ անդրադարձած քուէարկուներու թիւը որոշելու անհամեմատութեան, նախքան ընտրութիւնը, եւ թէ մին, թէ միւսը ներկայիս չգիտեր թէ Մեծն Լիբանանի մէջ քանի առնելու և քանի տալու իրաւունք ունեցող Լուսաւորչական հայերու թիւը որքան է։

Ը. Քուէթուղթերու պատկան ժարմներու կողմէ կնքման անհրաժեշտութիւնը անտեսուած է. հակառակ Ազգ. Սահմանադրութեան որոշ մէկ տրամադրութեան։

Թ. Թէև տպագրուած քուէթուղթի դրութիւնը ստիպուած է բայց և այնպէս տեսնուած են միենոյն ձեռքէն գրուած հայիրաւոր քուէթուղթեր։

Նման շատ մը ուրիշ մեղանչումներ, որոնք կասկածելի կը դարձնեն Ազգ. Սահմանադրութեան մասին ընտրութիւնը վարող ժարմիններու ծանօթութիւնը։

Հոս, տեղն է դիտել տալու թէ Ազգ. սահմանադրութիւնը ժողովուրդին համար փակ տիրք մը չպէտք է ըլլայ, գոնէ ընտրութեան առթիւ կաթողիկոսարանը և կամ Ազգ. Խորհուրդը պէտք էր մամուլի միջոցաւ հասարակութեան սեփականութիւնը դարձնէ ընտրութեան հետ առնչութիւն ունեցող յօդուածները։

Զարմանալի չէ՞ք գտներ, երբ Գաւառական ժողովի ընտրութեան մասնակցող ժողովուրդին ջանքը խիչ մեծամասնութիւնը ոչ ընտրութեան մասին գաղափար ունի և ոչ ալ գիտէր թէ՝ ինչ ընելու կոչուած է Գաւառական ժողովը։

Ասոր համար ալ պէտք էր եթէ ոչ կուսակցականները, գոնէ եկեղեցիի պաշտօնեաները բացատրութիւններ տային ժողովուրդին՝ եկեղեցիներու բեմերէն։

Այս կէտն ալ, որ այնքան կարեւոր է, անտեսուեցաւ։

Մէկ խօսքով, օրէնք ու կանոն, սահմանադրութիւն անտեսուեցան՝ ընտրութեանց առթիւ. բնականաբար, այնքան ոչ օրինաւոր պայմաններուսկզ հատարուած ընտրութիւն մը չէր կրնար ղեղծումներէ ազատ ըլլալ։ Եւ եղաւ, անխուսափելի 24 քուէթուղթերու ապրդումը քուէատուփերներս, բայց մեզի կ'ըսեն թէ միայն 24 քուէթուղթ չէ որ մտած է քուէատուփէն ներս, այլ շատ աւելի ...։

Մենք, սակայն։ միայն այդ կէտը վեր չենք առներ, մեր համոզումով ընտրութիւնը իր ոչ—սրինաւորութիւններով արժանի է թեկնածու։

Իսկ եթէ քննութեան գաղափարը տեղ գտած է Կաթողիկոսարանի մէջ, մենք քննիչներու ուշադրութիւնը կը դրաւենք հետեւեալ տեղեկութիւնը, զոր ստացած ենք։

Կաթողիկոսարանի մէջ քուէթուղթերու ընթերցանութեան ատեն մասնաւոր խմբագրութեան մը թեկնածուներուն պատրաստած ցանկերը տեղ մը 20էն աւելի — կարդացուած են յաջորդաբար, եթէ քուէթուղթերու շարքը չէ աւրուած, այդ ցանկերը համրելով, հաւանաբար 24 հատն ալ միատեղ, կարելի կ'ըլլայ զեղծումի հեղինակները երեւան հանել։

* * *

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԲԱՄՊՈՒԿԻ ՑԱՆՔԵՐՈՒ ՏԱՐԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Բամպուկի ցանքերու տարածութիւնը 1922ին եղած է 700 տեսիատին, որմէ ստացուած է 35.000 փութ բամպակ։ 1923ին՝ 4270 տեսիատին, ստացուած՝ 213, 500 փութ, 1924 ին՝ 14 993 տեսիատին, ստացուած՝ 674, 685 փութ։ Իսկ այս տարի կը նախատեսուի 17, 000 տեսիատին. 800 հազար փութ բամպակ արտադրութեամբ։

ՄԱՆ.— Տեսիատինը մօտաւոր արտաւար է, իսկ փութը մեր կշիռով կը նէ 13 կամ 16 քիլոկրամ։

ՆԱՆՍԷՆԻ ՀԱՒԱՏՔԸ ՀԱՆԴԷՊ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՊԱԳԱՅԻՆ

Նանսէն Մոսկուա մեկնելու ատեն հետեւեալ յայտարարութիւնները ըրած է մամուլի ներկայացուցիչներուն.—

«Ես տեսայ Հայաստանի տեղեկագրած աշխատանքը, Հայութիւնը եւ Հայաստանը չափազանց տուժած են վերջին տասը տարիներու ընթացքին, ես զատես եմ սակայն, համոզուած եմ որ Հայաստանը պիտի ապաքինի վէրքերէն և պիտի վերականգնէ իր անտեսութիւնը»։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԵՒ ՊԱՏԱՆԻ ԿՕՄԻՒՆԻՍՏՆԵՐ

Վէճակագրութեան մը համաձայն, Հայաստանի Լենինեան Կոմ Սրիա. Միութիւնը առ 1 Մայիս 1925 իր շարքերուն մէջ ունի 15,409 անդամներ՝ 12,280ը՝ երիտասարդ և 1280ը՝ երիտասարդուհի։

Իսկ պատանի կոմիւնիստներու կազմակերպութիւնը այս տարի ունի 21, 000 անդամ, անցեալ տարուընէ 12,055 անդամ աւելի։

45 000 ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Տրուած կարգ մը տեղեկութեանց համաձայն։ Նանսէնի և Հայաստանի կառավարութեան միջեւ կայացած է համաձայնութիւն մը, ըստ որում 45,000 գաղթականներ պիտի փոխադրուին Հայաստան՝ Թուրքիոյ և այլ վայրերէն, Ազգերու դաշնակցութեան օժանդակութեամբ։

Այս համաձայնութեան չուրջ մանրամասնութիւններ չը պակսին։

4000 Ռ. ԱՐԺՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԹՐԱՔԹՈՐ ՄԸ ԿԸ ՆՈՒԻՐՈՒԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

Հնչակեան Կուսակցութեան Ամերիկայի շրջանի մասնաճիւղերէն մին Հայաստանին նուիրած է 4000 տալեր արժեցութեամբ թրաքթոր մը։ որուն հետ կ'ընկերանայ մասնակցութեամբ թրաքթորիստ մը։

— Դաշնակցութեան Ամերիկայի շրջանն ալ Երեւանի աղէտեալներուն օգնելու համար որոշած է 1000 տալեր պատմար զրկել Երեւան։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ի՞ՆՉ ԵՂԱՆԱԿ ԿԱՌԱՋԱՐԿՈՒԻ ՄՈՒՍՈՒԼԻ ԽՆԻՐԻՆ ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պերլին.— Մուսուլի քննիչ յանձնախումբը Աղգաժողովէն յանձնած է վերջնական տեղեկագիրը։ Այդ յանձնախումբը Բրաւալուս ամսոյ կարգ գրութեան միջին եղանակ մը կ'առաջարկէ, շատագրգռուած կառավարութիւնը փոխադարձ տեսակէտները կարելի եղածին չափ իրարու հետ հաշտցնելով։

ԹՈՒՐՔ ԵՒ ՀԵԼԼԷՆ ՑԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԲԱՐՈՒԱՒԵԼԱՒ ՀԱՄԱՐ

Սթէնք.— Արտաքին գործերու Նախարար Մ. Բէնթիս փոխադարձ այցելութիւն մը տուաւ Թրքական դեսպան Ճէվատ պէյի։ Մ. Բէնթիս որկարօրէն ստակցեցաւ Ճէվատ պէյի հետ։ Երկուքն ալ վար հանեցին երկու կառավարութեանց բարի կամեցողութիւնը, երկու հարեւանութեանց յարաբերութիւնները բարւոքելու համար։

ՊԵԼԿՐԱՏԻ ՀԵԼԼԷՆ ԴԵՍՊԱՆԸ ԱԹԷՆՔ ԿԸ ԿԱՆՉՈՒԻ ՍԵՐՊ ԵՒ ՀԵԼԼԷՆ ՑԱՐԱԲԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԶԳՏՈՒՄ

Աթէնք.— Պելկրատի հելլէն ներկայացուցիչը սօրպոդարը Աթէնք կանչուեցաւ։ Պատճառը յայտնի չէ։ Կը կարծուի թէ Սերպահելլէն խնդիրներու մասին հրահանգներ պիտի արուին անոր։

ՑՈՅՆԱՍՏԱՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻ ՓՈՔՐ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԾՌՈՎԻՆ

Աթէնք.— Հելլէն կառավարութիւնը Գուքրէշի տելլէն դեսպանատան դիրքի կցորդին յանձնարարեց որ իրրեւ զբաղ սորվայ գասուր Փոքր Ասիոյ հարաբերութեան գինուորական հանձնաժողովներուն որոնք տեղի պիտի ունենան։ Քանի նիսթ վառանդին դէմ միջոցներ ընդունելու նպատակով։

ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ՊԵԼԳԻ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Գրիւքսէլ.— Երեսփ. ժողովին մէջ երբ երեսփոխանները առաջարկեցին մասնաւոր վիճաբանութիւն կը կատարուէր, միջադէպ մը պատահեցաւ, ժողովական խոսգահ Մ. Գրիւնէ հրաժարեցաւ։

ԿԵՐՄԱՆԵՒԱՒՍՏՐԻԱՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Պերլին.— Աւստրիոյ և Գերմանիոյ մէջ համաձայնութիւն մը գոյացաւ, որով երկու երկիրներու հպատակներուն ապագայները վրայն կը վերցուի։

ԿԱԽԱՂԱՆԸ ԷԼ— ԱԶՐԶԻ ՍԷՋ

Էլ—Ազիզ.— Կոխաղան հանուեցան Մէհմէտ ու իր ընկերները որ անցեալ թեան գաւարանին կողմէ մահուան դատապարտուած էին՝ ալայ քեսթրքի ն վիմ ֆիշնին ու ապստամբներու ձեռքը գերի իսկած տասնչորսը զինուորագրուած ու գեղը նեռուած ըլլալնուն համար։

ԲՐՕԲԱԿԱՆՆ ՀՍԻՆ ՇԷՅԽ ԱՀՄԷՏ ՈՒ ՄԱՐԻՒԿԸ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ ԳԻՒՂԱՑԻՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ ԱՐԻՐՆԱԼԻ ԿԻՒՐՆԵՐ

Աքանա.— Թարսուսի գիւղերէն մէկուն մէջ արիւնալի կռիւ մը տեղի ունեցաւ Նաքշլիկեանի Շէյխ Վանեցի Հաճի Ահմէտ և գիւղացիներուն մէջ։ Ս Շէյխը իրենց կրօնական արարողութիւններով անհանգստացնելու պատճառած տեղացիներուն։ Իսկ գայրերը շէյխին բերանը պատանելով ընդ տեսակ դաւանանքի մը կրօնական թերութիւնները ուսնուցան։ Գիւղ նիսթ վառանդին դէմ միջոցներ ընդունելու նպատակով։

Նագրշլիքեաներն ալ «Մեր մեռելին դարձեալ» ասելով յանձկցան գիւղացիներուն վրայ, որով շէյխին մարդոցմէն երեք դէր վիրաւորեցան և անոնք ալ գիւղացիներէն։ Պիրաւորեալներէն երկուքին վիճակը ծանր է։

ԱՆԳԼԻՈՅ ՄԷՋ ՕՅՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԿՑՈՒՈՒԹԻՒՆԸ

Լանտանէն կը հեռագրեն Բարիզի թերթերուն։

Անգլիոյ ներքին գործոց նախարար Սըր Ուիլիամ Ճոյնսը ինքզինքը պատասխանատու համարեցաւ որ սկսած էր բրիտ թեղերու ընդդէմ Անգլիոյ մէջ օտարականներու բնակութեանը և անոնց տեղափոխութիւնը ընդունելու մասին։ Նախարարը պատասխանեց թէ ուրիշ ազգութիւններ ընդունելու կանոնագիրը լաւ կը կիրարկուի։ Սրբոյ տարիներէ ի վեր Մասնաւորապէս Գերմանիոյ մէջ հաստատուած օտարականներուն գալուն, կարելի չէ առանց վարանումի խնդիր ընել։ Նախարարը յարձակեցաւ թէ արդարութիւն օտարականներ Անգլիա գան գործը, բնակութիւն հաստատելու և պարզապէս պատրաստ համար, սակայն նախարարը ըսաւ որ ինքը կը հակադրուի։ Մեծն Բրիտանիա ընդունող օտարականներուն թիւը չանցնիլ։ Սրբոյ կոչմէն Սրբոյ փոխանակեան ժողովին հինգշաբթի օրուան նստարան մէջ ներքին գործոց նախարարը յայտարարեց թէ 1 Յունուարէն սկսեալ 20 Յունիս 1925 Մասնաւորապէս մեր Բրիտանիա մտնող օտարականներուն թիւն է 1208։ Ասոնցմէ զատ 128 հոգի չարտօնուեցան Բրիտանիա մտնելու։

ՆԻՍԻ ՄԷՋ ՄԵԾ ՀՐԴԵՀ

Նիս.— Ապրանքներու կայարանին մէջ երկու հարիւր մետր տարածութեան վրան գոց տեղեր այրեցան. նաեւ վագոնի կտորներ և ծանրաբեռ ապրանք։

ՖՇԵՒԱՔՆԵՐՈՒ ՑԱՐՁԱԿՈՒՄ ԻՏԱԼՈՅ ՍԷՋ

Վէրոնէ.— Ֆաշիստները յարձակեցան Ընկերվարական երեսփոխան Մանիկնիի վրայ։ Կռիւ մը տեղի ունենալով երկու ոստիկաններ վիրաւորուեցան։

ՔՕՄԻՒՆԻՍՏՆԵՐԸ ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Աթէնք — Զ'երբ սկսուեցան հինգ քոմիւնիստներ՝ ազատատանուած ըլլալով որ հանրագրեցին բրօքեանա ֆ'ջնեն։

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՆԵՐԿԱՅ ՓՈԽԱՆՑՄԱՆ ՇՐՋԱՆԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

Առջի թիւիս խմբագրականով քաղաքականութենէ. արիածախնդրութիւնն է հեռու մնալու, և ինքնամփոփուած՝ ներքին իրաւոյ, շինարար աշխատանքի ծուխլու յորդորը տա ինք գաղութահայ զանգուածներուն։

Ամանք, քիչ մը երիտասարդ ու վառվռուն, քիչ մը յանդուգն ու արկածախնդիր, գուցէ մեր այս արտայայտութեանց տան պահպանողականի, ինչու՞ չէ, և՛ յետադիմականի բնոյթ։ —

Բայց, թո՛ղ ներուի մեզի դիտել տալ՝ թէ այսօր ամէնէն մեծ, ամենէն քաջալի «յառաջդիմականը», յեղափոխականը, նոյնիսկ, չկրնար մեր ցոյց տուած ուղղութենէն տարբեր ուղի մը յանձնարարել չար բաղդէն հալածական տարագիր հայրենիներուն, երբ անոնց դրութիւնը ուսումնասիրէ բազմակողմանի կերպով։

Ներկայիս, պէտք է ընդունինք, թէ՝ գաղթականներուս համար զինադադարի, ինքնամփոփման շրջան մըն է։

Եթէ՝ սարսափի օրերուն, կռուեցանք, պայքարեցանք ազատութեան համար կազմած «Ազատ թիւն կամ Մահ» նշանաբանին. երբեմն յաղթեցինք՝ ամբողջ աշխարհի զարմանքը հրաւիրելով մեր վրայ, մերթ պարտուեցանք՝ անհաւասար ոյժերու և աղդակիրներու անդիմադրելի ճնշումին ներքև։ Եւ օր մըն ալ —չարաչուք օր մը—, երբ արտաքին աշխարհի հետ մեր դահճապետներու յարաբերութիւնները խլուած էին ու անոնք իրենց ձեռքերը ազատ կը զգային որ և է կաղկանդումէ, գոնուեցանք անաւար սպանդի մը առջև. մեր ցեղին թշնամիները վայրկեանը հասած նկատեցին միանգամ ընդմիշտ փակելու հայկական ցուատանջ հարցը պատմութիւնը՝ օգնութեան կանչելով սանդարամետական բոլոր միջոցները, սուրը, հուրը, կախաղանը, տապարը։ Հայկական ամբողջ շրջանակը հայրենէն մաքրելու, հայկական Ազգային հարցը հայու արեան մէջ խեղդելու, Հայաստանի փլատակներուն տակ երազելու համար զօրաշարժի ենթարկեցին լեգէոնը իրենց սեւ ոյժերուն։ Եւ եղաւ օր չէն ու բարդաւաճ Թրքահայաստանը դարձաւ մոխրաստան մը, շատ քիչերուն տրուեցաւ դուրս դալ այսօրինակ աղէտի մէջէն։

Մեր խօսքը հիմա այդ շատ քիչերու մասին է։ Մենք կ'ուզենք որ այդ շատ քիչերը, վերապրողները գուլ դուրան իրենք իրենց վրայ, զոհ չերթան սպիտակ ջարդին՝ կարմիր չալդէն ապատուելէ յետոյ։ Մենք կ'ուզենք որ կարմիր գործէն գուլս, արտասահմանի զանազան վայրերու մէջ ապաստան գտած մօտ երեք քառորդ միլիոն հայ տարագիրներ կշտելով իրենց ներկայ կացութեան լրջութիւնը, ներկայ քոպէի համապատասխան ուղղութիւն մը որդեզրեն, ոչ մէկ հիւրընկալ երկրի մէջ անբաղձալի տարրի տպաւորութիւնը չթողուն և գան այն համոզման՝ թէ շրջանը, որու մէջ կ'ապրինք, մեզի համար զինադադարի շրջան մըն է, ինքնամփոփման շրջան մը։

Մենք մեր հայրենի հողէն հեռու, օտար երկրամասերու վրայ սեփական քաղաքականութիւն մը վարելու հնարաւորութիւնը չունինք։ ասա շատ պարզ է ու որոշ։ Մանք, նոյնիսկ, քաղաքացիական իրաւունքներ ձեռք բերելէ յետոյ չենք կրնար բնիկ տարրերու չափ ձեռն մուխ ըլլալ պետական-քաղաքական գործերուն, Սեզի համար ներելի չնկատուիր— ցաւով պէտք է ընդդիմել— այն ինչ որ ներելի է ու թոյլատրելի բուն երկրացիներուն։

Այս կացութիւնը թէև ըստ երեւոյթին ցնցիչ է, բայց երբ ՝լրջօրէն խորհինք ան ալ տեսակէտով մը սեզի համար օգտակար է՝ այս պահուս մեր ոյժերը տնտեսելու, խնայելու տեսակէտէն։

Եթէ, անդամ մեզի թոյլ տրուէր քաղաքականութեամբ, քաղաքական գործունէութիւնով զբաղելու, մենք այսքան հարուածներէն, այսքան կորուստներէն յետոյ, ժամու ալնակամ և անդամալոյծ վիճակի մէջ, գալու էինք այն եզրակացութեան՝ թէ ազգային տեսակէտէն իմաստութիւն չպիտի ըլլար փոխանակ մենք մեր մասին մտածելու, մեր ցաւերու ամոքման նուիրելու մեր ուշադրութիւնը, պարապէինք մեզի համար երկրորդական, երրորդական կարեւորութիւն ներկայացնող արտաքին գործերով։

Մեր առաջին զբաղումը փոխանցման այս շրջանի մէջ մեր համայնքին պահպանումը, մեր առհմային նկարագրին անեղծ պահուիլը, մեր ազատասէր, նիւթապէս զօրաւոր է։

Մեր դրութեան մասնաւոր որ և է ժողովուրդ տարբեր ձեւով չպիտի կրնար խորհիլ եւ գործել, չպիտի կրնար, եթէ կ'ուզէք ըսենք, տարբեր «օրիանութասիոն» ընդունիլ։

Փաստ կ'ուզէ՞ք։

Ահա՛ Պուլկարիան, Պուլկար ժողովուրդը, որ համաբոպական պատերազմէն իրեւ պարտուած դուրս գալէ յետոյ, իր ուշն ու ուրուշը չարձուցած է իր վէրքերու դարմանման, իր պատերազմի ընթացքին վատնած ոյժին ու կորովին վերածուածման գործին անձայն ու անմռունչ կերպով։ Ան զարմանալի յարմարողականութեամբ մը, հղրներու կարգադրութեանց կ'անսայ, չուզեր խնդիրներ հանել արտաքին յարաբերական կեանքի մէջ, որպէսզի կարենայ անարգել կերպով նուիրուիլ իր վերակազմումին, վերաշինութեան։

Ահա՛ և Գերմանիան։ Դաշնակիցները տոչև ծունկի եկող այդ հսկան, որ պահ մը տիեզերակալ ըլլալու ժուլուցքով նետուած էր մարտի կրկիս, պարտուելէ յետոյ, ամփոփուած ինք իր մէջ. գրութեամբ ձեռք բերելու կ'աշխատի այն ինչ որ կորսնցուց զէնքով։

Ինչու՞ մոռցութեան տանք նաև մեր Հայաստանը, պաշտելի հայրենիքը, մեր հայկական ովասիսը՝ ինչպէս կը յորջորջէր յարգելի բանաստեղծը։ Հոն, այդ հայրենի հողին վրայ այլևս դադրած են զէնքերու շաչիւնը, թնդանոթներու գոռումը, մարդասպանող դժոխային մեքենաներու ժխորը, բանակներու թափորը։ Հոն, հիմա խաղաղութիւն է որ կը թագաւորէ, խաղաղ, շինարար, ստեղծագործ աշխատանքի սրբազան կարգախօսն է որ կը հնչէ։ Դիւանագիտական բարձր ոլորտներու մէջ ճախարհներ ընելու փորձը, որ այնքան աղետաբեր էր եղած, մեր երկրէն կանդ առած է։ Հայ պետութիւնը առանձին քաղաքականութիւն վարելու «Սէվրատ»էն ձեռք քաշած է, հիմնուելով անցեալի տխուր փորձառութեանց վրայ։ Հայաստանի կառավարութիւնը արտաքին քաղաքականութեան փոխարինած է ներքին քաղաքականութիւն մը՝ տնտեսական, մշակութային հոյակապ նշանաբաններով։ Եւ այսօր, շնորհիւ այդ խիստուն քաղաքականութեան, երկիրը կը վերաշինուի, և մշակութային եւ քաղաքային պատերազմներէն մնացած վնասուած գիւղի ու քաղաքի աշխատութիւնը տնտեսական մարդին մէջ խոշոր նուաճումներ կը կատարէ։ Ժամանակ մը խաւարի ու ազիատութեան մէջ խարխափող դաւառներ կ'օժտուին դպրոցաշէ։ եւ ելեքտրական հակայ ցանցերով, վերջապէս կը ստեղծուի ծաղկեալ, բարդաւաճ կեանք մը։

Իսչու՞ գաղութահայերը օրինակ չառնեն իրենց Մայր—երկրի և ուրիշ երկիրներու ընթացքէն, ներկայ փոխանցման շրջանին։

Կ'ըսենք ու կը կրկնենք, քաղաքականութիւնը մեզի հետ և մեր մէջ գործ պէտք չէ ունենայ։ Ասիկայ յետադիմական արտայայտութիւն մը չէ, այլ ազգային գերագոյն շահերու նախանձախնդրութենէ թելադրուած յոլգոր մը։ «Յառաջդիմականութիւնը, զոր ոմանք սխալ կերպով կը բացատրեն, չկայանար արկածախնդրութեան մէջ։ Սեղաթափականութիւնը, որ մեր մէջ սխալ ըմբռնուած է, պէտք է ձգի յեղափոխելու, բարեշրջելու մեր ներկայ անանխանձելի դրութիւնը։

Մի քանի դպրոց, մի քանի արհեստանոց չատ աւելի կ'արժեն քան մի քանի աթոռ այս ու այն պետութեան օրէնսդիր և գործատէր իշխանութեանց մէջ։

ՃԷՊԷԼ ՏԻԻԶԻ ԵՂԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՖՐԱՆՍ. ԶՈՐԱՍԻՒՆԻ ՄԸ ՎՐԱՅ ԱՆԱԿՆԿԱԼ ՑԱՐԶԱԿՈՒՄ

Փալիզ։ 8 Օգոստ.— Մ. Պրան կը հաղորդուն հաւատաց թէ Տիւրքի առաքելատարները Սուրիոյ մէջ Ֆրանսական զօրասիւն մը անակնկալի բերելով, չկարծուիր թէ կացութիւնը լուրջ վտանգ մը կը ներկայացնէ։ Զօր. Սէրրայի իր տեղեկագրութեան ներքեւ բաւականաչափ ուժեր ունենալուն համար։

ՄԱՄՍԻԼ

Ծ. Խ. «Արեւ» իր հետեւեալ խմբագրականով կ'անդրադառնայ այն ստրին վրայ, որ կատարուեցաւ ժամանակին Պէյրութի մայրեռուն վրայ սրլիցացող, իսկ այժմ իր ներկայութեամբ Հալէպը աղտոտող նոյնանուն մարդուկի մը կողմէ՝ թերթի խմբագրատեղին դէմ, անոր թերթի տնօրէնին հետ «Լիբանան»ի թիւաթը բարձրացնելու մի-ակ առաքելութեամբ։ Հալէպ տուած այցելութեան ատեն։

Մենք մալ մեր կարգին պիտի անդրադառնանք այդ եւ նման վատահոգիներու շահատակութենէն։

•

Հեղինակաւոր եւ վստահելի աղբիւրէ մը մեզ կը հաղորդուի թէ քանի մը հայեր գաղտնի տեղիկագիր մը տուած են Սուրիոյ հողատար իշխանութեան եւ հայութեան մէկ մասը ամբաստանած են որպէս անվստահելի տարր մը իրեւ պոլշեւիկ։ Այս եղելութիւնը կուգայ անգամ մըն ալ ապացոյցը տալ թէ մեր մէջ կայ անուղղայ խմբակցութիւն մը որ վճռած է ամէն գնով զգալի դարձնել իր գոյութիւնը, մինչեւ իսկ դիմելով անարգ ու անպատուաբեր գէնքերու։

Դարձեալ ԶՐՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԻՆ եւ դարձեալ ՄԱՏՆՈՒԹԻՒՆ։

Սուրիոյ մէջ մօտաւորապէս հարիւր յեսուն հազար հայեր կան, ամէնքն ալ տարագիր, վտարուած իրենց տունէն ու տեղէն։ Ասոնք վերջին երեք տարուան ընթացքին ի գին ամէն զոհողութեան, ապաւինելով իրենց տակաւնութեան ու աշխատութեան, հաղիւ թէ յաջողած են քիչ մը ոտքի տեղ պատրաստել իրենց համար եւ քար մը գտնել իրենց խոնջած գլուխը դնելու համար։ Կան անտարակոյս տակաւին հազարաւորներ որոնք կ'ապրին հիմբերու աննախանձելի կեանքը եւ օրը երեկոյ կ'ընեն միշտ յուսալով թէ վերջապէս պիտի յաջողին ծուարելու քոյն մըն ալ ճարել իրենց ընտանիքներուն համար։

Արդ, այսպիսի վիճակի մը մէջ ապրող, անցեալի անաւոր փորձառութեան մը մէջ թրծուած, տառապանքի մրուրը քամած ժողովուրդէ մը ինչպէս կարելի է սպասել որ ան ինքզինք ձգէ միջազգային այս կամ այն յորձանքին մէջ, պոլշէւիկեան կամ հակապոլշէւիկեան ճակատներ գրաւէ և կամ ուրիշ արկածախնդիր շարժումներու մէջ իր մասնակցութիւնը տրամադրէ։ Եթէ դանուին անենչան թելով անհատներ անգամ որոնք գործիք դառնան մէջերին կամ միւսին ձեռքին մէջ, ասիկա վերագրելու է անհատին մտքի պակասութեան և կամ բակոյական ըմբռնումներու անդոյութեան։

Ասկէ առաջ Սուրիոյ հանգիստը կը վրդովէին զայն ամբաստանելով իբր թէ նոյն իսկ Ս. Կաթողիկոսի ղեկավարութեամբ կամաւորական խումբեր կը կազմէ Թուրքիոյ դէմ յարձակում գործելու համար։ Այդ առասպելը քանիցս հերքուեցաւ և դարձեալ կրկնուեցաւ մինչեւ որ սուտը մերկապարանոց մէջտեղ եկաւ և զրպարտիչները լռեցին։

Ատենէ մը ի վեր պոլշէւիկեան առասպելն է որ շրջան կ'ընէ։ Եւ ասոր առաջին ազդանշանը տուին ծանօթ կուսակցութեան թերթերը ամբաստանելով հայ ժողովուրդին այն հատուածը, որ իրենց հետ չէ։ իբր Սուրիայէն մինչեւ Ամերիկա համայնավար շարժումին մասնակից և պարտաստ «պոյթեցնելու» դրամատիրական կառավարութիւններ։ Մենք այս արտառոց սուտին դէմ ծառացանք և մերկացուցինք այն դաւադրութիւնը որ կը ծրագրուէր կուսակցական նկատումներով։

Սակայն մենք չէինք սպասեր որ վատութիւնը իր գլուխը այնքան պիտի բարձրացնէր, որ յանդգնութիւն ունենար գաղտնի ժուռնալներ տալու այս կամ այն կառավարութեան, ինքզինքը վստահելի և ուրիշները—հակառակորդները—անվստահելի ցուցնելու համար։

Զե՞ռ խղճահարիր և չեն անդրադառնար թէ հայութեան մէկ մասին անվստահելի ներկայացումը, կրնայ անդրադառնալ ամբողջ հայութեան վրայ և վարկաբեկել ու կասկածելի դարձնել ամէնքը։ Սա հետեւանքը կրնայ ըլլալ այն, ինչ որ շատ անգամ և շատ տեղ պատահած է։ Կրնան ծայր տալ հալածանքներ, վտարումներ և դժբախտ տարագիր հայութիւնը, որ արդէն թափառական դարձած է, այս անգամ առեւանտ տակ անկիւն մը անգամ չպիտի կրնայ գտնել։

ՏԵՂԱԿԱՆ

ԴԱՄՍԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ.

Քուէարկութիւնները վերջացան. քուէերու հնութեանց գործը լացաւ, բայց, դժբախտաբար, որոշապէս արդիւնքի մասին որեւէ պաշտօնական յայտարարութիւն մը չեղաւ։

Ն. Ա. Վեհափառ կաթողիկոսի վերջնական կարգադրութեան կ'սպասուի։

ՆՈՐ ՁԱՆԳԱԿԱՏՈՒՆ

Նորոնիւ կարգ մը աշխատաւորներու եւ յարգելի ազգայիններու ամ խոնջ աշխատութեանց, վրանաքաղաքի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ նոր զանգակատան գործը աւարտեցաւ։

ՁԱՀԼԷ

Բաղդատմամբ անցեալ տարուան՝ այս տարի թէ՛ Պէյրութէն եւ թէ Եգիպտոսի եւայլ շրջաններէն միայն մեկնած են Զահլէ օդափոխութեան համար։ Իսկ Լիբանանի տարբեր շրջաններուն մէջ մեծ թիւով այլեւայլ տեղերէ եկողներ եղած են։

«ՀԱՄԻՏԻԷ»

Թրքական «Համիտիէ» գրահաւորը պտոյտ մը պիտի կատարէ դէպի եւրոպական ջուրերը, եւ այս առթիւ պիտի հանդիպի նաեւ Սուրիական նաւահանգիստները։

«Ճուսնուրիէթ» թրքական թերթը կը գրէ թէ՝ Սուրիական քաղաքացի Մուսպան Պէյ Մուհաէլ հազար ոսկի նուիրած է քաջալերելու համար նոր հանրապետութեան օդային նաւատորմիղը, Կիլեկիոյ մէջ գտնուող Սուրիացիներու այս նպատակին համար արձանագրուած գումարները կապացուցանեն իրենց հարկադրանքը, Հաստաքի 10,000 ոսկի, Զամարիա Հաստատ, 3,000 ոսկի, Ապտալան Քանտար եւ Մահմուտ Սապպազ 1,000 ական ոսկի ամէն մէկը։

ԲԱՐԵԿԱՐԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՔԱՂԱՔԻ ՄԷՋ

Քաղաքապետական խորհուրդը որոշած է վերցնել երկաթգործներու փողոցի խանութները եւ նիւն Սարայի եսեւը գտնուող օթէլը։ Երկու ամսուայ պայմանաժամ տրուած է շահագրգռուողներուն տեղափոխուելու համար։

ՔԱՅԼ ՄԸ ԴԷՊԻ ԱՆՏԱԽՈՒԹԻՒՆ

Բարձր Քօմիսարութեան թիւ 160 որոշմանագրով յեռ այսու փոստ հեռագրական վարչութիւնը փոխանակ Հօ—Քոմիսարիայէն կախում ունենալու, պիտի կապուին նոգատարութեան ենթակայ պետութեանց։

ՍՈՒՊՀԻ ՊԷՑ ՊԷՐԷՔԷԹԻ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

Սուրիոյ պետութեան նախագահ Ն. Վ. Սուպհի Պէյ Պէրէքէթ ամուսնացած է Պէքաայի երեւելիներէն Տէրվիշ Փաշայի որդի Ռիւշտի Պէյի հոգ հետ։

ՍՏԱՑԱՆՔ

Ժիւէէնի.—31—32 պրակները Շարլի Շարլէն։— 3 պրակը։

Հրատարակութիւն «Արզու» ընկերութեան Տպարան Ոսկեսաս, Գաճիրէ։

Հանդէս Ամսօրեայ.—Յուլիս—Օգոստոս միացեալ թիւը։ Ձոխ բովանդակութեամբ։

Հրատարակութիւն Մխիթարեան Միաբանութեան ի Վիեննա։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՀԱԼԷՊ.— Պ. Եդ Ոսկերիչեան։— Ստացանք։ Շնորհակալութիւն։

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԷՓ.— Պ. ԴԱՐԲԻՆԵԱՆ.— Տեսրակը դրկեցինք. Ձեզի նամակ գրուած է։

ՐԱՑԱԿ.— Պ. Ս. Գազանճեան.— Ապսպրանքը կատարուած է, ուրիշ մը դրկելնիդ կը խնդրուի;

ԱՊՏԻԼ ՔԵՐԻՄ ՊԻՏԻ ՄԱՍՆԱԿՑԻ, ԵԹԷ....

Բարիզ. 10 Օգոստ. Նախարարաց խորհուրդի նախագահութիւնը Փը rեմօ դը Ֆիվէրայէն ստացաւ հեռագիրը մը, որով կը հաղորդուի թէ Ապտիլ Քերիմի կողմէ մանաթ ստացնած կածուող կամ այդ պէս ցոյց տուող անձ մը կամ պատուիրակ մը իրեն յայտարարած է որ Ապտիլքերիմ խաղաղութեան մասին պիտի մասնակցի միայն այն ատեն, երբ նախապէս Ռիֆի ազատութիւնը հաստատուի։

ՍՈՑԵԱԼՆԵՐԸ ԵՒ ԲԷՆԼԸՎԷԻ ԴԱՀԼԻՃԸ

Բարիզ. Սոցիալիստ Ֆէտէրասիոնում՝ Նահանգային Վեհաժողովը գումարուեցաւ. ձայներու մեծամասնութեամբ անոնք մերժեցին այժմ տալ Բէնլըվէի նախարարութեան այսուհանդերձ առանց անոր սիմպեթիքի կերպով ընդդիմադրութիւն ընելու։

Անոնք նուազագոյն զսնուեցան նախարարութեան մասնակցելու ոեւէ կերպով։

Մենք չենք կրնար ըսել որոշապէս թէ որոնք են Սուրիոյ մէջ հեղինակները այն ժուռնալին՝ որ տրուած է հողատար իշխանութեան, սակայն ի սէր սուրիահայ գաղութի փրկութեան, Սուրիոյ Ազգային իշխանութիւնները եւ մասնաւորապէս ծերունազարդ Ս. Կաթողիկոսը պարտականութիւն ունին պահանջելու թէ՝ այդ ժուռնալը և եթէ անոր հեղինակներուն անունները, որպէսզի կարենան միանգամ ընդ միշտ վերջ տալ չարիքին, անարգութեան սիւնին գամելով մատնիչները, և պահանջելով որ հողատար և տեղական կառավարութիւնները երկրէն վտարէն այդ խուռնակիչները։

Այս կտրուկ եզանակով միայն կարելի է ապահովել տարագիր հայութեան անդորրութիւնը։

«ԱՐՍԻ»

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ ԻԶՄԻՐԻ ՄԷՋ

Իզմիր, 10 Օգոստ.— Երկրաշարժի բուռն ցնցումներ խառնուրդիւն յառաջ բերած են Իզմիրի մէջ Համիտիէ երկաթուղագծի կայարանը եւ շրջակայ գիւղերը կործանուած են. Նաս մը վիրաւորներ կան։

ՊՈԼԻՍ

Սանսթիֆանոյի ռուսիկանական պատականոցին վրայ անծանօթի մը կողմէ պոմպա մը նետուած է, ռուսիկան մը մեռած է եւ երկու հոգի վիրաւորուած, 14 գոմիսիասներ ձերբակալուած են այս առթիւ։

ՀԱՑ ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԶՕՐՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հետեւելով Հայաստանի թերթերուն, կը տեսնենք որ արտասահմանէն Հայաստան փոխադրուած դաղթականները փոխանակ կառավարութեան վրայ բեռ ըլլալու, օգտակար կ'ըլլան երկրին արդիւնաբերութեան և ճարտարարուեստին։

Օրինակ. անցեալ տարի Ծունտատանէն Հայաստան գաղթած կարգ մը հաներ իրենց հաստատած «Նոր Բիւթանիա» գիւղին մէջ խաչաձեւ ցանելով ափիոն հանած են, բոլոր Խորհրդային երկիրներու մէջ առաջին անգամ ըլլալով։

Ասկէ զատ, Հայաստանի մէջ ծխախոտագործութեան հիմք դնողներ եղած են գաղթականները, «Պոնտոս» ծխագործատան ընկերութիւնը, որ մեծապէս զարկ կուտար այս մշակոյթին, կազմուած է Տրապիզոնցի հայերով։ «Պոնտոս» անցեալ տարի ցանած է 31 հեկտարին տարածութեամբ ծխախոտ։ իսկ այս տարի 120 հեկտարին (մօտ 1,200 արտավար)։

Գործագործութիւնը, նոյնպէս, նոր պատաւորուած է գաղթականներէն։ Այսօր, Երեւանի գորգագործարանի վարիչ պաշտօնը վերցուցած է Զէյթունցի հայ մը՝ Տէօվլէթ Գարանֆիլեանը։ Եղբայրը նոյնպէս Վարդապետ եկեղեցի

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ ՍՆԱՆԿՈՒԹԵԱՆՑ

«Նոր Փիւնիկ»ի 25 Թիւի առաջին էջին մանկացած վերջին սիւնակին մէջ Պ. Երուանդ Օտեանի «Ազանգին ուրբաթի հաճոյքներ» վերտառութեամբ գրած յօդուածը կարդացի։

Սոյն յօդուածը ամենայն պաղարիւնութեամբ և անտարբերութեամբ կարդացի, առանց մէկ մի չափ ազդուելու, զգացուելու պատճառ մը չունենալ, քանի որ Պ. յօդուածագիրը մեռած էր իր արտադրութիւնները չատ լաւ գիտէի։

Միայն կուզէի հարցնել թէ «Նոր Փիւնիկի խմբագրապետութիւնն ինչու համար յաձախացուցած է իր այդ մանկացած վերջին սիւնակը Պ. Օտեանին. որն որ Բազոսի Տաճարին տարպասը վճարելու և քանի մը դահեկան չահելու մարմաջէն բռնուած, շոգիացումի նոպաներէ կաչկանդուած և ցլազարութեանց ոլորտներու և գոլորշիներու մէջ տարուբեր ցնորական, խեղկատակ արտադրութիւններ կը հրամցնէ հանրութեան։

Եռ՛ղճ արարած, որքա՜ն արդահաւելի են այսպիսի արարածներ, որոնք խելակորոյս կելլեն օր մը Վահ. Կաթողիկոսին, ուրիշ օր մը Դամասկոսի Պատր. փոխանորդ Վահան Վրդ. Գէորգեանի դէմ առանց խղճի խայթ մը զգալու և սահման մը դնելու իրենց գրչին զառամեալ ծափոտուքներ կ'արձակեն, այսպէսով իրենք գիրենք ծաղրելի կ'ընեն և հանրութեան աղաւուկ և զզուանք միայն կը պատճառեն։

Այս նախաբանն ընելէ վերջ մեր «անալաս» հարցաքննիչ պարոնին կը փափաքիմ իմ և խմբագրութեան մէջ եղող ունեցած իսօսակցութեան մասին լուսաբանութիւններ տալ։

1. Մեր խօսակցութեան ընթացքին կազմած են Ամաւորջի հանդէսին մասին տեղեկութիւններ, որոնք «Լիբանանի 115 Թիւին մէջ լոյս տեսած են։

2. Տեղւոյս հայ և արաբ տարրերու մէջ գոյութիւն ունեցող բարւոք ընթացքը և հաշտ վերաբերմունքը։

3. Տեղւոյս հայութեան՝ երեսփ. ընտրութեանց առթիւ արաբ ժողովրդեան հետ միասին քուէարկութեան մասնակցութիւնը։

4. Երախտագիտութեան զգացմանց արտայայտութիւններ ընդհանուր Տնօրէն յարգելի Մր. Ֆաուլի և որբանոցիս նորընտիր Տնօրէն Մ. Հօրնի, որոնք անձնուիրաբար կը զոհաբերուին և իրենց հայրական գուրգուրանքն ու հոգածութիւնն անպակաս կ'ընեն առաջնորդելով մեր սիրասուն սաները դէպի հոգեւոր կատարելութիւն և մտաւոր զարգացում։

5. Վերջապէս ազգովին որքա՜ն երախտապարտ պէտք ենք ըլլալ Ամերիկեան մեծ ազգին այս մարդասիրական հաստատութեան, որ ի սպաս կը դնէ միլիոնաւոր տոլարներ մեր ազգին բարօրութեան և երջանկութեան համար։

Այս տեղեկութիւնները տալով մեր նպատակն է հասկցնել ամենուն՝ թէ՝ «Նոր Փիւնիկի առաջին էջին այդ վերջին սիւնակին բովանդակութիւնը սընանկութեանց սնանկութիւն է. մեղք այդ սպառուած մելանին, թուղթին, մեղք հեղինակին, որ Բազոսի Տաճարին պարտադրիչ դարպասը վճարելու համար Արեւելքէն Արեւմուտք. Հիւսիսէն Հարաւ, Յունաստանէն Եգիպտոս, Պէյրութէն Թրիփոլի ժուռ, ման կուգայ, կը սուրայ ու դեռ կը սուրայ։

Պ. Օտեան թող չի կարծէ թէ ուրիշներուն պատիւն իր ձեռքը խաղալիք մըն է. ես իմ պատուովս և օրինաւորութեան ոահմանին մէջ ապրող և Բերայի մայթերուն վրայ ալքատցող կաւուշներուն բերնին չափն ալ տալու կարող հայ անհատ մըն եմ։

Մենք կուսակցականներու, յեղափոխականներու, խառնակիչներու, հայկոտտակներու պէտք չունինք. միայն և միայն ինքնամփոփումի, համերաշխութեան, խաղաղութեան, սիրոյ, գթութեան. նկարագրի, կրօնաբարոյական սկզբունքի, մաքի զարգացումի, տնտեսական բարեկեցումի կարօտ ենք։

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ

Եգիպտ. Ոսկի Ս. դրկ.	531
Սթերլին	521
Տոլար	107
Օսմ. Հնչ. Ոսկի	472
Ֆրանս. » »	410
Անգղ. » »	514
Թրք թղթադրամ	62

Ց. Դաւիթեան եւ Ն. Շիրինեան

ԻՋԱՀԱՏ

«Լիբանան» կազէթա՝ ըզն 123 նոմիրօրու վի 7 Օգոստ. 925 թարիխի նիւսխէսինէ՝ Բայազտան պիւտիրիլէն խապէրէն, էսասընա վագրի օլուն-մայուպ եալընդզ թարաֆէն իշուն սէր խօշլուգ նէթիճէսի իլէ օլտուղի պէյան էտիլմէքտէ պիր. մէսէլէնկն էսասը թամամ օլուպ մէալինտէ եանլ-շլրգ օլաուզի իշուն պու խուստուտա ուֆագ պիր իզահաթ վէրմէկի զարտ կէօրմէ-մի։Օ չէյլէքի։

Մահը հարի իշինտէ կիւնիւ ազշամ Բայազտան Սարգիս մէքթէպ մուալիմի Օնիկ էֆ. Ղուկասեան սարգը միսիլլու էվիմէ տավէթի իտի, պիր միւատէթ օթուրտուղտան սոնկրա՝ պէրապէրճէ ատասիօն եագընընտա պիր զանվէյէ կիրաւպ 'ուրատա տախի հայլը վագրտ գալարգ, նէթիճէիլ քէնտուսինին Ցէվգէլատէ օլրիսոշ պիր հալէ պուլունտուղունու կէօրսիւ իամ, ինսանիյէթ նամընա քէնտուսին եաթակ մահալի օլան վէ Բայազտա 10—15 տազէ գալրգ պիր մէսաֆէտէ պուլուսնան զանվէճի Վահան էֆ. Էլմասեանընն գովէսինէ կէօթիրմէկ իւզրէ էրէֆագաթ էթտիմ. ֆագատ նաս.լքի մասի մ.նէնա տիր Բայազտա հարպ զէմանընանա գալմրշ միթէլիք՝ իրի տէմիր բարչալարը, հէնտէք վէ տաշդ մահալլէր բէք չօգ օլտուղինտան, մէղիր Ղուկասեան էֆ.նտի իտարէ իտիլմէզ տէլ էճէլտէ սէրխոշլուգ նէթիճէորյէ գաֆասընընն պիր գաչ եէրինտէն եարալանմ.շ օլուղի, սրրֆ տիւչիպ գալգարընընտա, գաֆասընընն իսապէթ էթտիկի մահալլէրտէն եարալանմրշ օլտուղի թապիի տիր, էսասէն էօթէալն պէրու էվիմտէ եէյուպ իչտիկի հալտէ վէ քէնտուսինին եիւզինտէն չօգարը իլէ քէոթիւ օլուուղումի ինթեազ իտէպնլէսէյէ տէ կիպի, ղպէօյէսի ատէմի տէօմէք վէ եսխօա եարալամագ գուպիլմիտիր Հ. նալընընդզ՝ եարմրշ օլտուղու մինասիպէտսիզ մաւամէլէտէն պէրաաթ էթմէք իչուն գարագօլա միւրաճաաթ իլէ պէնտէնիզին իւզէրինէ իֆթիրա իթմիչ սլաուղու էսասէն գարօգօլսէն՝ անը ֆէվզէլատ էտ սէլիսոշ կէօրմէսի իւզէրինէ մէսէլէտ էէմմիյէթ վէրմէմէսի տախի իսպաթ տրը։ Զօպտան պէրու քէնտի նէսատ վէ խաչին տալավէրէլէրի իլէ միլէթի պիր պիրինէ տիչիրիւպ կիւլմէկ իստէթ. ֆագաթ արզուսունա մուաֆագ օլամատը (սէֆիլ ատէմ, էսասէն Սալահ Թարաֆընտան վուրուլմուչտուն պէնիմ վուրմամա նէ հաճէթ, պիր ազ սրդ-լան 1 տէ իլ Բայազտա իլլա Սուրիատա պիլէ տուրմաղա ութանրըզն «որն ասեմ որն խոստովանիմ»)։

Իչպու մէսէլէյէ իսպաթ կէօսթէրիլէն տախի զանվէճը՝ Վահան Ղազուեան օլմայուպ Վահան Էլմայան տըր քի պունընն տախի վագթընտա մահալէմիզէ մէքթէպ մուալիմի օլմատան մէթէրիս պուլունտուղմատան, կէօրիւնիյօր քի եուրէկինտէ պէր էրիկ գուրուսու ստգլամըշ՝ մատաֆի ինան տախի հիչ հիւքմիւ եոք տրը։ Իչտէ մէսէլէնին էսասը պունտան իպարէթ տիր։

9 Օգոստ. 925 ՅՈՎՀ. ԹԻԹԻՆՃԵԱՆ
Բայազ

ԹՐՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԷՆԿԻՒՐԻԻ.— մէջ ներքին գործավար Ճեմիլ պէյ վարչապետ Ըսմէք փաշայի ասցելելով, իր կատարած ճնչական պրոպոյիտ ճկատնամբ տեղեկութիւններ հաղորդեց։

ՀԵԼԼԷՆ ԴԵՍՊԱՆ Մ. Արիքրօբուլոս այցելեց արտաքին գործավար Թէֆվիք Բիւսթի պէյի, որուն հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ հարիւրի չափ վանատականներ խանրիճնդական ոսկիի տուգանքի դատապարտուած են անապատած բլլալնուն համար Մալարիայի դէմ պայքարին գկանոնագրին տրամադրութեանց։

ՊԱԿԱՍ ԿՇՌՈՋ ՀԱՅԵՐ.— Քաղաքապետութեան պատասխանները Քրսքիլի մէջ գրաւեցին օրինական ծանրութենէն պակաս կշռող հինգ հարիւր հաց, նաեւ Օսման անուն մարդու մը փուռէն 169 հաց գրաւուեցաւ որ թէ՝ պակաս կը կշռէին եւ թէ լաւ պատրաստուած չէին եւ Վալիսէ Ղազի որբանոցը կը տարուէին։ Այդ հացերը կէս գինով տրուեցան Ալբանիզատէի, Քրսքիլիի ու Պուլկուբլրի աղքատներուն։

ՇՕՖԷՕՐՆԵՐԸ ԵՒ ԿԱՌԱՊԱՆՆԵՐԸ միաձեւ հագուստ մը պիտի ունենան, որուն ձեւը պիտի որոշէ քաղաքապետութիւնը։

ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՏՈՒՐՔԵՐԸ.— Առեւտրական գործավարութիւնը ձեռնարկներ կ'ընէ չփոխելու հողային արտադրութեանց տուրքերուն գանձման հրահանգը, վասն զի կիրառումի միջոցին կարգ մը արգելիչ պատճառներ երեւան կուգան։ Դործավարութիւնը կ'ուզէ վերցնել այդ արգելիչ պատճառները։

ՍԱՒՈՆԻԿԻ բիլօթ պատրաստելու համար վարժարան մը պիտի հաստատուի Սկիւտարի մէջ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱԻԱՁԱԿՆԵՐԸ ԻՐԵՆՑ ԱՐԺԱՆԻ ՊԱՏԻԺԸ ՊԻՏԻ ՍՏԱՆԱՆ

Փարիզ, 8 Յգոստ.— «Թան» խօսելով Ճէպէլ Տրիւզի եղելութեանց մասին, կ'ըսէ թէ կատարուածը կարգապահական գործողութիւն մըն է, որուն յաջողութեան համար պէտք չպիտի ըլլայ երկար ատեն սպասել, եթէ գործը վճռականութեամբ յառաջ տարուի, Ֆրանսան իր պարտականութեան մէջ վանցառու չպիտի ըլլայ և աւազակները արագ կերպով պիտի ստանան իրենց արժանի պատիժը։

ՈՉ ՄԷԿ ՉԻՆ. ԴԷՊՔ 6 ԵՒ 7 ՕԳՈՍՏՈՍԻՆ

Փարիզ, 8 Օգոստ — Կառավարութիւնը ժէնր. Սարայէն ստոյգ տեղեկութիւններ կ'ըսպասէ Օգոստոս 4 և 5ի դէպքերու մասին։ Մինչեւ այսօր կառավարութեան կողմէ ժէնր. Սարայի մէկ հեռագիրը միայն ստացուած է. ան կը հաղորդէ թէ Օգոստոս 7 էն 7 առաւօտուն Ճէպէլ Տրիւզի մէջ նշանակութեան արժանի պինտորական ոչ մէկ դէպք կար։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԿՈՐՈՒՍՏԵՐԸ ՉԵՆ ՃՇԴՈՒԱԾ

Փարիզ, 10 Օգոստ.— Մ. Փէնլեվէ հեռագրալուր մը ստացած է Սուրիայէն, ուր կ'ըսուի թէ անգորրութիւն կը արբէ Ճէպէլ Տրիւզի մէջ՝ Սգոստոս 7էն իվեր։ Մ. Փէնլեվէն մամուլին հաղորդեց թէ Փէնր. Սարայի հեռագրալուրէն կը հետեւի որ ընտանեկան վէճերու հետեւանքով բուռն գրգռութիւն մը յառաջ եկած է, ոմանք յարձակողներ, ոմանք ֆրանսասէրներ, ուրիշներ ամբողջական անկախութեան կուսակիցներ։ Զօրասիւներ ղրկուեցան երկրի մէջ կարգը պահպանելու համար։ 166 մարդոցմէ կազմուած զօրասիւն մը Մէհպէլ մասելով պաշարուեցաւ եւ ջախջախուեցաւ, միայն վաթսունեակ մը մարդիկ ճողոպրեցան։ Աւելի կարեւոր զօրասիւն մը՝ հետեւորդ ունենալով ռազմամթերքի կարաւան մը և պաշտպանուած Սիրօ—մալկալ հրաձգաձիներու կողմէ, կ'երթար ապստամբները պատժելու, վերջինները յարձակեցան կարաւանի վրայ, որուն հրամանատարը ինքնասպան եղաւ։ Իրավմամթերքէ զուրկ զօրասիւն մը ետ քաշուեցաւ կռուելով։ Ֆրանսական կորուստները ստուգուած չեն։ Ֆրանսացիները միշտ իրենց գրաւման տակ ունին Սուէյտան։

Մ. Փէնլեվէ վերջացուց ըսելով թէ կացութիւնը նեղ ծանրակշիռ է։ Քանի մը որ կը կարծուի Ալ ոչ ոք անգլիացիներու չատ ուշադիր և մասնաւորապէս բարեկամական դիրքը։

ԷԶՐԱՆ ՀԱՆԴԱՐՁ

Փարիզ, 11 Օգոստոս.— Ժէնէրալ Սարայի մէկ հեռագիրը կը հաստատէ թէ Էզրան հանդարտ է և թէ Տրուզները Ճէպէլի սահմանագլուխը չանցան։ Սուէյտան չի զորակայանը ունեցաւ միայն մի քանի վիրաւորեալներ, հակառակ կրկնուած յարձակումներու։ Հեռագիրը կը հաստատէ լուրջ և բարեկամական գործակցութիւնը անգլիացիներուն, որոնց սաւառնակներն ու զինքնաթռիչները եւս մղեցին տիւրզիները, արգիլելով անոնց Անշրջորդանանի սահմանակից գիւղերուն մէջ տեղաւորուիլը։

Այլ և այլ աղանդի պատկանող խառվարաներ ի զուր փորձեցին գրգռութիւն առեղծել այս եղելութեանց մասին։

Մարսէյլ, 11 Օգոստոս.— «Սիյանա» նաւով հասաւ Ճէպէլ Տրիւզի մասին ժէն. Սարայի մանրամասն մէկ տեղեկագիրը կը ոզ և անմիջապէս Փարիզ մեկնեցաւ գայն Մ. Փէնլեվէին յանձնելու համար։

ԱՄԱՌՆԱՅԻՆ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԴԱՍԵՐ

Հայերէն, Ֆրանսերէն, Թուաբանութիւն եւ երբ պէտք տեսնուի գիտութիւն նել փափաքողները կրնան դիմել մեր հասցէին։

Դասերը կ'աւանդուին մեծ խնամքով։ Երբ պէտք տեսնուի թուաբանութիւն գիտութիւն Ֆրանսերէնով։

Դասաւանդութիւնները կ'ըլլան ազատին եւ օտար վարժարաններու ծրագիրներու հետեւանքով — ամեն մէկ ուսանողի մասնաւոր ուշադրութիւն դարձնելով։

Ֆրանսերէնով աւանդուելիք դասերը պիտի աւանդեն տեղւոյս Ֆրերներու վարժարանի փոխադրուն շրջանաւարտներեն Պ. Պասքալ Կէորկեան։

Հայերէնով աւանդուելիքները եւ։

Դասերուն պահերը, աւանդուելու վայրը եւ ուրիշ պայմաններ որոշելու համար ամեն Բ. Գ. Ուրբաթ եւ Շաբաթ կարելի է դիմել Մարսոմներու քալ, Լուիզ փողոց Սպանեան Խանութաշարին դէմ Պ. Կէորկեանի տունը, կամ Գարրինայի ոստիկանատան կից թիւ 1 տունը իմ սենեակս կամ Բ. Բ. 427։

Ուսուցիչ
Բ. Կ. ԺԱՆՈՅԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿՈՒՀԻ

ՏԻԿԻՆ ԱՐՄԵՆՈՒՀԻ ԴՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Մանագէտ-Ասուագործի ձեւագիտութեան եւ կարի, պիտի դասաւանդուի Գալէնեարեան դիւրատոյց մէթոտով տեսական եւ գործնական, ձեւագրութիւն։

Հետեւող աշակերտուհիները 6 ամսուան ընթացքի մէջ պիտի ուսանին ձեւել եւ կարել. կը պատրաստուի նաեւ ամենանուրբ ճաշակով թաշկինակ թաւլէթի ճիւղը։

Դիմերը դիւրամատչելի։ Հասցէ՝ Վարանթինա փողոց

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ ԵՒ ՃԱՇԱՐԱՆ-ԶԱՀԼԷ

Դիւրամատչելի գիներ եւ չափազանց մաքրութիւն. յանձախորդները գոհ ձգելու պայմանները յանձն առնուած. մէկ անգամ այցելէ՛ գոհ պիտի մնաք։

Տուն վարձելու եւ ընկերանիքներու հանգիստը ապահովելու համար մեծ դիւրութիւններ։

Դիմեցէք.— Զահլէ, պորսայի կից—
111 Թորոս Թուր—Սարգիսեան եւ Ընկ.

ԵՈՒՆԱՅԹԷՏ ՍԹԷՅՏՍ ԼԱՅՆ

ԸՆԴՀ. ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿՑԱՒՈՒԹԻՒՆ
(ՄԵԾՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԵՒ ՍՈՒՐԻՈՅ)

ԱՓԱՆՍ ԺՕՐԺ ՊՈՒՍՔԷ—Սուգ—Թավիլ. Նօմ. 10 Պէյրութ
Բ—Բ—Նօմ. 617—Թէլէֆոն Նօմ. 9, 06
Հեռագիր—Էմրիկասիօն Պէյրութ.

Հարաթական կանոնաւոր երթեւեկութիւն

Պէյրութ-Մարսէյլ-Հէրպուրկի գծով, հետեւեալ Ամերիկեան խարհահոչակ շոգենաւերով։

ԼԷՎԻԱԹԱՆ 60'000 թօն
ԺՕՐԺ ՈՒԱՇԻՆԿԹՕՆ 30,000 թօն
ԱՄԵՐԻԿԱ 30'000 թօն
ՐԷՓԻՓԼԻՔ 28,000 »
ՓՐԷԶԻՏԱՆ ՀԱՐՏԻՆԿ 25,000
» »ՐՈՒԶՎԷԼԹ » » »

Հիւսիսային Ամերիկա (Նիւ-Եորք) եւ այլուր։

Գիներու մանրամասն տեղեկութեանց մասին դիմել գործակալութեան, որ կարելի պիտի ըլլայ գանել դիւրամատչելի եւ նպաստաւոր պայմաններ։

Այս մեծափառթամ Ամերիկեան ընկերութիւնը կը խոստանայ բոլոր ճամբորդներուն, լաւագոյն եւ ուղղակի գործունէութիւն, որուն պատճառը տալ պիտի ջանան իր հաւատարիմ գործակալները։

Բնիկ խարբերդցի Հէրիմեան—Սահակեան

ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՔԻՒՐՔՃԵԱՆ
ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԻՉ ԶԱՀԼԷ

Ամբաւաւոր Պեղարուեստագէտ մը. վարձատրուած ոսկի մեդալով եւ գնահատման արժանացած Լարիզի հանրածանօթ եւ ազդաւոր արուեստագէտներէն։

Զահլէի մէջ միակ հայ լուսանկարիչը։

Գիները դիւրամատչելի։

Կատարեալ իր ճիւղին վերաբերեալ ամէն տեսակ գործեր։

Կը պատրաստէ ճաշակաւոր եւ շատ բնական ամէն չափի պատկերներ։

Մեծն Լիբանանի բոլոր շրջաններէն եւ նոյնիսկ Պէյրութէն ճամբու կը դիմեն իրեն։

Փորձ մը միայն բաւական պիտի ըլլայ հայ արուեստագէտը ճանչնալու համար։

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ՀԱՄԱԼԵԱՆ

ԶԵՌՈՒԳՈՒՈՅԻ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ԸՄԲՇՏ ՅԻՇՈՂՈՒԹԻՒՆ ԸՊՈՊՐԸՆԿՆԵՐՈՒ ԿԸՆԿՈՒԹԻՒՆ

Ընթացքի գործ եւ աեղնագործութեան զանազան աեսակները, նաեւ կերպասներու վրայ։

Ընտասահմանէն, Լիբանանի եւ Սուրիոյ բոլոր շրջաններէն ապպարանքներուն գոհացում կը տրուի։

Մաքուր եւ խիստ ճաշակաւոր գործ։

Հասցէ—Տիկին Մարի Համալեան, Զահլէ։

ԱԶԳ. ՇՈՂ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Միակ ԱՐՏՕՆԵԱԼ Հայ Գործակալութիւնը
Ու կուտայ ապահովական ամէն եւրոսիք

Նոր-ոյին Ճամբորդութեանց. առեւարական ապրանքներու փոխադրութեանց եւ ամէն կարգի շոգենաւային գործառութեանց համար դիմել

ՊԷՅՐՈՒԹ = ՊԱՊ-ԻՏՐԻՅ = ՓՈՍԹԱԼ-ՓՈՂՈՑ, թիւ 110

ՄԻՀՐԱՆ ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

Հեռագիր ճամբակ.—
M. AGHAZARIAN B. P. 606 Beyrouth (Liban)

ՏՕՔԹ, Հ, ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Պէյրութի առաջին ելեքտրական դարմանատունը, ուր կը դարմանուի գրեթէ ամենավերջին մեթոդի բոլոր հիւանդութիւնները ելեքտրական կոմ ածեռու միջոցաւ։ Լինդերու հիւանդութեանց եւ բարդութիւններու դարմանում՝ մասամբ եւ Ռայոն ուլտրա վիոլէ (Rayon ultra violé) գործիքներու ելեքտրական հակաճնշումով ծայրայեղ մաքրութիւն։

Կը պատրաստուի կոնտրեալ խղճմտութեամբ եւ արագ. առուներ ակնոցներ ամէն տեսակներու։ Գինեներու դիւրամատչելիութիւնն համոզուելու համար կ'արժէ մեկ անգամ միայն այցելել։

Հասցէ՝ *Հաւուզ-սաաթի Մինասէնիոնի Հէրկլի փողոց Մարոնիդներու եկեղեցիին կից։*

Օրանթ. տարաբ օրերը վկայուած աղմատներու ձրի դարմանում։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՏԷՓՕ

Պոլսոյ ծանօթ Պալեան ընտանեաց ատամնաբուժական տէփօն մասնաւորապէս գոհացուցած ենք։ Բոլոր ատամներու, ինչպէս՝ ոսկի, արուեստական ատամներ, ոսկեղէն ատամներ, ոսկեղէն ատամներ, ոսկեղէն ատամներ, ոսկեղէն ատամներ, ոսկեղէն ատամներ։ Ամենայն գոհացուցիչ։ Ատամնաբուժական բոլոր պարագաները գիւրամատչելի գիներով։

Ապահովաւորում գոհացուցիչ կը ստանայ խոստմամբ։

Հասցէ՝ *Հաւուզ սաաթի Մինասէնիոնի Հէրկլի փողոց Մարոնիդներու եկեղեցիին կից, ՏՕՔԹ. Հ. Հայրապետեանը։*

ՊԱԿԻՆԿԻ ՇՈՒՇԱՆ
ԵՒ
ՀԱՅԱԿԱՆ ՊՐՈՒՇԱՆ
ԳՈՒՄԱՐԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐՔ.

ՁՈՒՇԷ

Պարոն. ունիք մրատարածութիւն յաջողութիւն մը ունենալ Հանրածանօթ Հայկական Ձուշանին. Իմ լրագրին Նոր կազմուած Կիլիկիան օրթիկ մը բոլորովին, շատ ուժգին գիներով ստանալիք արտօրեալ յաջողութիւնս ալ ամէն գիներուն կը տարբերի գիւրամատչելի գիներով. ապա՝ ՕՀՀԷ եկեղեցի տարեկան ՕՐԱԿԱՆ ՕՐԵՐԷՆ ԵՒ ՏՈՐԷՆ ՇՈՐԷՆ եւ ընկերք.

ՏԱՊԱՐ ԼԱՅՆ.	ՄԵԿՆՈՒՄ ԵՐ Պէյրութէն		Աղէքսանդրիայէն		կը հասնի ՄԱՐՍԷՑԻ.
ՊՐԻՓԱՆԻԱ.—	22	Յունիս	-----		27 Յունիս
ՔԱՆԱՏԱ.—	29	»	1	Յուլիս	5 Յուլիս
ԱԶԻԱ .—	13	Յուլիս	-----		19 »
ՔԱՆԱՏԱ .—	18	»	20	Յուլիս	24 »
ՍԻՆԷԱ .—	5	Օգոստոս	-----		10 Օգոստոս
ՐՕՄԱ .—	7	»	-----		13 »
ՊՐԻՓԱՆԻԱ .—	26	»	-----		1 Սեպտեմ.
ՊՐԱԿԱ.—	10	Սեպտեմ.	-----		16 »
ՔԱՆԱՏԱ .—	23	»	25	Սեպտեմ.	30 »
ԱԶԻԱ .—	7	Հոկտեմ.	-----		13 Հոկտեմ.
ԲԱԹՐԻԱ .—	11	»	13	Հոկտեմ.	18 »
ՐՕՄԱ .—	16	»	-----		22 »
ՔԱՆԱՏԱ .—	18	Հոկտեմ.	20	Հոկտեմ.	25 »

ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ ուղղակի ՆԻՒԵՕՐՔ	
ՊՐԱԿԱ.—	8 Յուլիս 1925 թ.
ԱԶԻԱ .—	2 Օգոստոսին
ՍԻՆԷԱ.—	2 Սեպտեմբերին
ՊՐԱԿԱ.—	4 Հոկտեմբերին
ՔԱՆԱՏԱ.—	10 Նոյեմբերին
ՍԻՆԷԱ .—	2 Դեկտեմբերին

ԱՄՊԱՐԻ ՀՈՂԵՐԸ ԾԱԽՈՒԵԼՈՒ ՎՐԱՑ ԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՕԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Այս հողերը, Պէյրութի գեղին համարեալ 600 մէթր անդին կը գտնուին. Ծովեն հարիւր մէթր հեռու են, նաեւ հարիւր մէթր Ռիւնիէի երկաթուղւոյ կամուրջէն։ Այս հողերու կիսոյ են կառքերու եւ օթոմոբիլներու երեք լայն ճամբաները։ Նահր-Գալպի Ջուրերը անոնց կը մատնին, եւ այս հողերուն շրջանին մէջ 50 Հայ ընտանիքի չափ բնակողներ կան։ Նաեւ ուրիշ պատճառներ մը ալ կ'ընծայէն, այն թէ մեր տեղէն կարելի է Ռիւնիէի երկաթուղւոյ կայարանին հասնիլ։ Այս երկիրը կը բաժնուի Հարաբ Ճիւսիս զանազան փողոցներու, ինչպէս, Նուպար փաշայի փողոց, Սարասանի, Ալիլիկիոյ եւայլն, եւ բիշ պողոտաներուն, Բրեւելքէն Արեւմուտք հորիզոնական ուղղութեամբ։

Այս երկիրը, այլ եւ այլ բաժիններ կը բովանդակէ եւ իւրաքանչիւր բաժինին տրուած է նիմբոմ մը պոտանիներու եւ թաղերու վրայ ունեցած դիրքին համեմատ։

ԾԱԽՈՒ ԵՐԿՈՒ ԿԵՐՊԵՐԸ
ԿԱՆԽԻԿ ԵՒ ԱՌ ՀԱՇԻՒ ԴՐԱՍՈՎ

Երբ մէկ բաժինը մէկ փողոցի վրա ըլլայ, 80 քառակուսի կանգունի արժէքն է։

Սուրիական ոսկի 35 կանխիկ։
» » » 40 Առ հաշիւ 6 ամսուան համար, 4 ոսկի կանխիկ եւ 6 ոսկի ամէն ամիս։
Սուր. ոսկի 46 Առ հաշիւ 12 ամսուան համար 4 ոսկի կանխիկ եւ երեք ոսկի ամէն ամիս։
Սուր. ոսկի 49 առ հաշիւ 18 ամսուան համար, 4 ոսկի կանխիկ եւ երկու ոսկի ամէն ամիս։

40 քառ. կանգունի արժէքն է, երբ կէս բաժինը մէկ փողոցի վրայ ըլլայ՝
Ս. ոսկի 20 կանխիկ։
Ս. Ռ. 23 առ հաշիւ 6 ամսուան համար, 2 կանխիկ եւ երեքուկէս ամէն ամիս։
» » 26 առ հաշիւ 6 ամսուան համար, 2 կանխիկ եւ երկուք » »
Ս. Ռ. 29 » » 18 ամսուան համար, 2 » մէկուկէս ամէն ամիս։

100 քառ. կանգունի արժէքն է երբ բաժինը երկու փողոցի վրայ ըլլայ

Ս. Ռ. 43 խանխիկ
» » 48 առ հաշիւ 6 ամսուան համար, 6 կ. եւ 7 ամէն ամիս։
Ս. Ռ. 54 » » 12 ամսուան համար, 6 կանխիկ եւ 4 ամէն ամիս։
» » 60 առ հաշիւ 18 ամսուան համար, 6 կ. եւ երեք ամէն ամիս։

60 քառ. կանգունի արժէքն է. երբ կէս բաժինը 2 փողոց վրայ ըլլայ։

Սուրիական ոսկի 22 կանխիկ
Ս. Ռ. 28 առ հաշիւ 6 ամսուան համար, 4 կանխիկ եւ 4 ամէն ամիս։
» » 31 » 12 » » 4 կ. եւ երկու 3 4րդ ամէն ամիս։
Ս. Ռ. 35 առ հաշիւ 18 ամսուանհամար, 4 կանխիկ եւ 1 3 4րդ ամէն ամիս։

ԾԱԽՈՒ ԸՆԴՀ. ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1.—Բաժինները կը ծախուին յաջորդական կարգապահութեամբ, այսինքն, Նուպար փաշային փողոցին առջեւ կողմէն սկսելով մինչեւ վերջը, ապա երկրորդ փողոցին ձախ կողմէն, եւ այսպէս շարունակելով մինչեւ հոդերուն վերջը։

2.—Դիտել գնողը նախնտրել հեռու տեղէն բաժին մը գնել եւ չ'հեռուի առաջին պայմանի կարգապահութեան, պէտք է այդ բաժնին գինը կանխիկ վճարել եւ սահմանուած արժէքն հինգ սուրիական աւելի տալ։

3.—Գնողը իրաւունք չունի օգտագործել իրբաժինին առջեւը գտնուած այն ճամբան որուն դրամը վճարած եւ սեփականութիւնը դարձած է, այլ եւ պարտական է զայն հատուցանել։

4.—Գնողը պարտական է գեռնէն 60 սանթիմէթրի բարձրութեամբ արտաքնոց մը կանգնել, որուն մէջ պիտի դնեն տակառ մը 50 սանթիմէթրի բարձրութեամբ եւ 54 Ս. տրամաչափով։ Այս տակառի անցքը գոց պիտի ըլլայ երեք կողմերէն, չորրորդ կողմէն գուռ մը պիտի ունենայ որմէ կարելի պիտի շլլան շարաթը անգամ մը նոյն տակառը իր երկու կողմերէն բռնել եւ հեռու պարպել։

5.—Դիտէ գնողը փափաքի քարի տախտակի անպարտ մ'ընելպէտք է բաւական բաժիններ գնէ, որպէսզի չ'ստիպուի հասարակաց ճամբան այդ նիւթերով խճճել։

6.—Ընտանիքները պարտիկներու մասնաւոր տեղ պիտի որոշուի։

7.—Ծախողը պարտական է նոր Գալպի Ջուրերու խողովակները հասցնել մինչեւ Բաբա Ամալհամի պողոտային։

8.—Ընդանարութեան ծախսերը գնողը պիտի վճարէ մինչեւ 200 ս. դրամ տնդին եւ աւելին ծախողը պարտական է ընելու։

9.—Առ հաշիւ ծախուած բաժինները պաշտօնական ազնանագրութիւն չեն ստանար, մինչեւ վերջին վճարումին ու ըստ այնմ, դաշնագիր մը կը շինուի ծախողին եւ գնողին միջեւ։

ՎԱՐՁՈՒ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1- մէկ փողոցի վրայ մէկ բաժինին գինն է 40 ղ. Ս. կանխիկ։
2- » » » կէս » » 25 » »
3- երկու փողոցի վրայ մէկ բաժինին գինն է 50 » »
4- » » կէս » » 30 » »

5. Վարձողներուն, Նահր Գալպի Ջուրերը կը բերուին բաժանորդագիրները ընտանիքի անդամներուն (մեծ կամ պզտիկ) համեմատ կը համրուին,
6 սոյն բաժինները ծախելու. հաճար մինչ նարդողին 2 կը խոստացուի։
Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն ուզողը դիմելու է ՏՕՔԹ. Հ. Հայրապետեանը Մունդլոի փողոց թիւ 45 (Ֆրանսական ծովակալութեան առջեւ եւ կամ Թերթիս խմբագրութեան,

ՓՈՂՈՑ ԱՐԱՐԱՏ

Մէկ բաժին մէկ ճամբայ վրայ

1 այնու թիւն 8 կանգուն եր կայնու թիւն 8+2 կանգուն եւ ճամբայ մը տարածու թիւն 8 քառակուսի կանգուն, գին՝ 35 Ս. Ռ

17 48	15 47
46	45
44	43
42	41
40	39
38 18	7 16

ՓՈՂՈՑ — ՋՕՐ ԱՆԴՐԱՆԻԿ

Մէկ բաժին երկու ճամբայ վրայ

1 այնու թիւն 8+2 կանգուն Առաջին ճամբուն կէսը
Երկայնու թիւն 8+2 » երկրորդ » » »
Տարածու թիւն 100 քառ. կանգուն
Գին՝ 43 Սուր՝ ոսկի

17 33	15 35
34	33
32	31
30	29
28	27
26 16	25 16

ՓՈՂՈՑ ՀԱՑ ԿԱՍԱՒՈՐԱԿԱՆ

Մէկ բաժին մէկ ճամբայ վրայ

1 այնու թիւն 4 քառակուսի կանգուն երկայնու թիւն 8+2 կանգուն կէս ճամբայ մը
Տարածու թիւն 40 քառակուսի կանգուն
Գին՝ 20 Սուրիական ոսկի

17 24	15 23
22	21
20	19
18	17
16	15
14	11 9

ՓՈՂՈՑ ԱՍՍԱՍ ՄԷԱԼՇԱՄԻ

Մէկ բաժին երկու ճամբայ վրայ

1 այն. 4+2 կանգուն եւ կէս ճամբայ մը
Երկայն. 8+2 կանգուն երկրորդ ճամբուն կէսը
Տարածու թիւն 60 քառ. կանգուն
Գին՝ 25 Սուր. ոսկի

17 12	11
10	9
8	7
6	5
4	3
2 16	1 15

ՊՈՒԹԱՆԻՆ ՃԱՆԱՊԱՐՀ

ՓՈՂՈՑ ՆԱՒԱՌԱՔ ԲԱՑԵԱ